

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Dato: 26.04.2011
Vår ref.: 11-102
Deres ref.: 201100306 EP IKR/bj

Forenkling og modernisering av aksjeloven - høring

1. Innledende merknader

Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) viser til departementets høring om Gudmund Knudsens utredning: "Forenkling og modernisering av aksjeloven". FNOs hovedsynspunkter er:

- FNO støtter hovedlinjene i utredningen, herunder det vesentlige av forslag til endringer i reglene om organisering og stiftelse, bl.a. at banker kan bekrefte innskudd av aksjekapital. *Stiftelseskostnader* bør imidlertid holdes utenfor innskuddet og det bør ikke åpnes for *delvis innbetaling* av innskudd ved stiftelse.
- FNO er enig i at kapitalreglene i loven bør revideres, men *forslagene går samlet sett for langt* i å liberalisere gjeldende regler. Utbyttere reglene bør gjøres mer fleksible, men noen skranker bør bevares. Tilsvarende gjelder for reglene i § 8-7 og § 8-10, samt kap. 9. Fristene for kreditorvarsling bør opprettholdes.
- FNO er positiv til presiseringen av konsernunntakets omfang i forhold til utenlandske selskaper i asl. § 8-7 (3), jfr. § 1-4 (2).
- Endringene som foreslås i stiftelseskapittelet bør også gjøres tilsvarende i allmennaksjeloven. Tilsvarende endringer i allmennaksjelovens regler om organisering og kapitalreglene må utredes nærmere.

Innledningsvis vil vi gi honnør til departementet for å ha satt i gang arbeidet med å revidere og revitalisere norsk aksjelovgivning. Norsk aksjeselskapsrett må tilpasses utviklingen internasjonalt. Som påpekt i utredningen har flere av våre naboland i de senere år revidert selskapsrettslovgivningen for de minste selskapene, herunder Sverige og Danmark.

Norsk aksjeselskapslovgivning har historisk sett vært utviklet tett opp mot tilsvarende regulering i våre nordiske naboland og det er all grunn til å holde fast ved denne lovtradisjonen. For finansnæringen som preges av nordiske finanskonsern innenfor både bank og forsikring er dette et selvsagt utgangspunkt.

Det er på det rene at det fra myndighetshold bør tas noen grep for å forenkle aksjeselskapsrettsinstituttet for å møte konkurransen fra utlandet. Dette fordrer endringer innenfor alle de områdene som utredningen omhandler.

Finansnæringen er grunnleggende positiv til forenkling og modernisering av aksjeloven. En forenkling av aksjeselskapsrettsinstituttet etter de linjer som er skissert av Gudmund Knudsen vil bidra til en klar forbedring av rammevilkårene for norske aksjeselskaper. Endringene medfører enklere og billigere drift av aksjeselskaper – noe som kommer både eiere og kreditorer til gode. Finansnæringen har som finansiell partner for næringslivet en sterk interesse i at virksomhet hvor man har direkte eller indirekte kreditorinteresser er underlagt en klar og forutberegnelig regulering. Organisering av norske virksomheter som filialer (NUF) av utenlandske aksjeselskaper (typisk engelske "ltd.-selskaper") byr i mange tilfeller på en lite hensiktsmessig selskapsrettslig organisering av norske foretak.

Mange banker har vært svært tilbakeholdende med å yte kreditt til foretak som er organisert som NUF. Ved å forenkle aksjeselskapsformen kan dette bidra til at NUF som tidligere ikke kvalifiserte for kreditt, kan bli kredittverdige dersom de omdannes til aksjeselskap. Dette kommer alle kreditorer - også de ufrivillige kreditorene - til gode. Dersom en forenkling av aksjeloven kan bidra til at et større antall norske virksomheter igjen velger å organisere seg som norske aksjeselskaper er dette udelt positivt sett fra vårt ståsted. Dette vil innebære at det blir ryddigere rettslige forhold for en rekke mindre foretak.

FNO er på denne bakgrunn grunnleggende positiv til en revisjon av aksjeloven. Hvorvidt forslagene også skal få tilsvarende anvendelse for allmennaksjeselskaper, bør imidlertid underlegges en nærmere vurdering. Vi viser her til at dette ikke var en del utreders (kjerne)mandat og at dette således bør følges opp i en egen utredning.

Når det er sagt, legger vi til grunn at alt vesentlige av endringer som foreslås i stiftelsesreglene også kan gjøres gjeldende i allmennaksjeloven. For reglene om organisering og kapitalreglene derimot bør evt. lovendringer – med unntak av den foreslåtte endring om kreditt og sikkerhetsstillelse i konsern jf. § 1-4 – utredes nærmere. Hva gjelder nevnte konsernbestemmelse, er behovet for den presisering som foreslås så åpenbar at denne endringen også bør gjøres i allmennaksjeloven uten videre utredning.

2. Forslagene til endringer i stiftelsesreglene

2.1 *Aksjeloven § 2-1 – elektronisk stiftelse av aksjeselskap*

Et viktig tema i utredningen er å tilrettelegge for bruk av elektroniske stiftelsesdokumenter og e-signatur. FNO støtter en slik gjennomgang av lovverket og det konkrete forslaget til endringer i asl. § 2-1. I denne forbindelse vil finansnæringen vise til at en revisjon av stiftelsesreglene på dette punkt også bør hensynta at bruken av e-signatur må holde et visst minimum sikkerhetsnivå, jfr. de tilsvarende bestemmelser om dette i hvitvaskingsregelverket mv. Bruken av e-signatur forutsetter her tilstrekkelig trygge sikkerhetsløsninger som f.eks. Buypass (Norsk tipping), Confides og BankID.

2.2 *Aksjeloven § 2-12 – Brøkdelsaksjer*

I utredningen foreslås å innføre et system med brøkdelsaksjer. FNO har vanskelig for å se at det eksisterer et stort behov for dette i norsk selskapsrett. Systemet vil komplisere reglene om aksjenes pålydende og innebærer således ikke en forenkling av loven. Vi har imidlertid ingen merknader til forslaget om brøkdelsaksjer utover dette.

2.3 *Aksjeloven § 2-18 annet ledd – bekreftelse av innskudd*

FNO støtter forslaget om at banker kan bekrefte innskudd av aksjekapital. Vi vil imidlertid bemerke at det i forslaget til lovtekst er foreslått at slik bekreftelse kan utføres av "finansinstitusjon". Slik begrepet finansinstitusjon er definert i finansieringsvirksomhetsloven § 1-3, omfatter dette en rekke ulike foretak med konsesjon innenfor finansområdet, herunder bl.a. skadeforsikringselskaper og finansieringsselskaper. Det antas at det ikke har vært intensjonen å gi andre enn de som kan motta innskudd anledning til å bekrefte aksjeinnskudd. Vi vil derfor foreslå at adgangen til å tilby slik bekreftelse avgrenses til foretak som har konsesjon til å motta innskudd dvs. banker og kredittinstitusjoner som har adgang til å ta imot innskudd.

Det bør imidlertid påpekes at praktiseringen av bestemmelsen kan vise seg å være utfordrende ved at stiftelseskostnadene kan belastes aksjekapitalen, se nærmere våre innsigelser mot dette nedenfor under pkt. 3.2. I denne forbindelse er det også grunn til å minne om at det i asl. kap. 2 ikke er noen tilsvarende regel som *asl. § 10-13* om at aksjekapitalen skal stå på sperret konto (inntil kapitalforhøyelse er registrert). Hvor lang tid registreringen tar avhenger av saksbehandling hos stifterne, forsendelsestid, saksbehandling i Foretaksregisteret og retur/informasjon av registrerte opplysninger. Ved feil på meldingen som sendes Foretaksregisteret, kan dette ta lang tid. Erfaring fra elektronisk tinglysning tilsier at elektronisk registrering vil korte ned tiden og gjøre det mulig å rette opp feil relativt raskt, men det er likevel behov for å klargjøre hvilke regler som gjelder på dette punkt.

FNO vil også bemerke at det fortsatt eksisterer et reformbehov, for eksempel ved utvidelse av regelen i *asl. § 10-13* til stiftelsestilfellene eller en presisering av regelen i *asl. § 2-20* mht.

uttak av aksjekapitalen i denne perioden. Vi vil i denne sammenheng vise til at regelen i asl. 2-20 kan være vanskelig å praktisere i tilfeller hvor det ikke-registrerte selskap ønsker å benytte aksjekapitalen før selskapet er registrert i Foretaksregisteret. Med elektronisk registrering vil imidlertid behandlingstiden forhåpentligvis bli meget kort slik at problemet kan bli mindre av denne grunn – i alle fall tidsmessig. Problemene og uklarhetene rundt dette er imidlertid de samme som etter gjeldende rett. Det hadde derfor vært ønskelig om departementet bidro til en avklaring om forståelsen av disse bestemmelsene i forbindelse med den igangsatte lovrevisjon.

2.4 Aksjeloven § 2-18 annet ledd – delvis innbetaling av aksjekapital

Det foreslås i asl. § 2-18 annet ledd å åpne for at inntil halvparten av aksjekapitalen kan innbetales etter registrering. FNO vil bemerke at denne del av forslaget vil kunne være problematisk for bankene og andre kredittgivere ved stiftelse av selskaper med større aksjekapital eller ved kapitalforhøyelser.

I praksis må det legges til grunn at uinnbetalt aksjekapital er en "svakere" egenkapital enn innbetalt aksjekapital. Evnen og viljen til å innbetale aksjekapital når selskapet er gått konkurs eller det er behov for slik innkalling, har erfaringsmessig vist seg å være svak. Ingen vil skyte inn midler som er eller står i stor fare for å gå tapt. Bankene har bred erfaring fra inndrivelse av kausjoner som nettopp viser dette. Erfaringene fra finansiering av kommandittselskaper (KS) - hvor det finnes en tilsvarende regel i selskapsloven § 3-5 - og finansiering av stille selskaper gir også en klar pekepinn på dette problemet.

Når selskapet trenger innskuddet, vil dette ofte være en kreditor som kanskje "ikke legger særlig kraft i inndrivelsen". Det forhold at aksjonærene (som debitorer) kontrollerer selskapet (som kreditor) vil ikke gjøre saken bedre. Uinnbetalt egenkapital kan som hovedregel heller ikke overdras eller pantsettes til en mer effektiv kreditor på grunn av kapitalens natur og særlige regler.

Asl. § 2-17 oppstiller et forbud mot å overdra eller stille uinnbetalt aksjekapital som sikkerhet. Det gjør at denne del av kapitalen ikke kan benyttes til sikkerhet for kredittformål. Den samme regel gjelder i selskapsloven § 3-5, mens det har vært en viss praksis for å stille innskudd som sikkerhet for kreditter til selskapet i KS. Her har det derfor blitt laget ulike typer av ordninger av sikkerheter for innbetaling av uinnkalt kommandittkapital og de samme tendenser vil man nok se i aksjeselskaper, dersom man åpner for delvis innbetaling av aksjekapitalen. Dette er arbeidskrevende ordninger som i mange tilfeller har vist seg å være mindre effektive ved behov for innbetaling av kapitalen.

Det må derfor kunne spørres om det i realiteten eksisterer et kvalifisert behov for å åpne for delvis innbetaling av aksjekapitalen, ikke minst i lys av det reduserte kravet til minimum

aksjekapital som foreslås innført. FNO vil på denne bakgrunn gå imot forslaget til ny § 2-18 annet ledd som åpner for at bare halvparten av aksjekapitalen skal innbetales ved stiftelse.

2.5 *Aksjeloven § 2-5 – stiftelsesomkostninger*

FNO er også negativ til forslaget om at stiftelsesomkostningene skal kunne belastes aksjekapitalen, jfr. § asl. § 2-5. Etter FNOs vurdering har gjeldende ordning fungert greit og det er etter vår vurdering lite å hente av forenkling av aksjeloven på dette punkt. Kravet til minimum aksjekapital som foreslått er lavt nok om det ikke skal belastes utgifter til advokat, revisor og omkostninger til registrering av foretaket. Resultatet av å inkludere stiftelseskostnadene vil i mange tilfelle være at det ikke skytes inn kapital overhodet.

I tillegg kan en slik regel skape usikkerhet ved gjennomføringen av bekreftelse av innskudd. Herunder kan det spørres om konto for innbetalt aksjekapital belastes før registrering belastes med regninger fra advokat, revisor etc. og fremdeles bekreftes av revisor eller bank, uten å komme i objektivt ansvar etter asl. § 2-19. Dersom bankene skal kunne påta seg slike bekreftelser vil det være avgjørende å få på plass klare kjøreregler for dette, jfr. foran under pkt. 2.3. Det er retts teknisk klart mye enklere og sikrere å bekrefte innbetalt og registrert aksjekapital, uten å måtte ta hensyn til stiftelsesomkostningene.

3. Kapitalreglene

3.1 *Generelle merknader*

I utredningen foreslås betydelige forenklinger i reglene om aksjeselskapers kapitalforhold. Innledningsvis vil FNO bemerke at det er positivt at fokuset i kapitalreglene nå også rettes mot likviditet og ikke bare soliditet. I de fleste selskaper som får økonomiske problemer vil utfordringene i første omgang nettopp realiseres seg som likviditetsproblemer. FNO vil derfor støtte forslaget om at det innføres et krav om tilstrekkelig likviditet i asl. § 3-4.

Hva gjelder de øvrige forslagene til reviderte kapitalregler vil vi understreke at kravene til minimumskapital og reguleringen av utdeling fra aksjeselskaper er motstykket til det begrensede ansvar som selskapsformen gir aksjeeierne. Ansvarsbegrensning for aksjeeiere og kreditorvern er to viktige hensyn i aksjeselskapsretten. Ved at det blir færre og mindre betydningsfulle skranker for utdelinger og svakere kapitalvern i aksjeselskaper, vil avtaleklausuler med selskapets kreditorer bli viktigere.

I praksis vil det ofte være finanskreditorer som har best forhandlingsposisjon og styrke til å kreve slike klausuler, typisk i form av lånevilkår (covenants). Leverandører vil ikke være i samme posisjon, selvsagt med unntak av store leverandører eller kjedeselskaper. Ufrivillige kreditorer vil ikke ha den samme posisjon til å stille krav til sine debitorer.

Dette innebærer at kreditorvern langt på vei blir basert på en avtalerettslig forhandlingsløsning (primært kredittavtaler) og ikke en lovbestemt skranke. For kreditorer som har en svakere avtalemessig posisjon enn finanskreditorer, typisk vareleverandører, tjenesteleverandører eller ufrivillige kreditorer, samt ansatte, vil disse komme dårligere ut enn i dag. Dette kan resultere i at slike kreditorer i større grad vil søke å sikre sine krav ved for eksempel garantier eller pant. For selskapene innebærer dette økte kostnader som lett vil utligne de besparelsene som lavere kapitalkostnader gir selskapene.

FNOs hovedinnvending mot forslagene til endrede kapitalregler er på denne bakgrunn at de går for langt i å ta bort skrankene for utdeling av kapital fra selskapet. Det er i både selskapets og kreditorenes interesse å bevare noen skranker for utdeling. Dette må gjelde uavhengig av om aksjelovens krav til aksjekapital reduseres betydelig.

3.2 *Aksjekapitalens størrelse – minimum aksjekapital*

Det foreslås i utredningen å redusere kravet til minimum aksjekapital fra kr 100.000 til kr 30.000. Dette begrunnes med at det i EU er en trend i retning av lavere aksjekapital og at dette særlig har gjort seg gjeldende for de nordiske land.

FNO ser at en slik reduksjon av kravene til minimumsaksjekapital kan være et tiltak for å redusere omfanget av NUF, jfr. omtalen av dette foran under pkt. 1. Vi bemerker imidlertid at det foreslåtte minimumskrav til aksjekapital er satt meget lavt og at forslaget innebærer en betydelig reduksjon i kapitalkravene. Generelt er det slik at nystartet virksomhet fortsatt trenger kapital for å investere og drive sin virksomhet. En lav minimum aksjekapital (og egenkapital) vil derfor ikke bare være en fordel for selskapet og eierne.

Det er viktig for eiere og kreditorer at kravet til forsvarlig egenkapital videreføres, samt at det innføres et krav til at selskaper har tilstrekkelig likviditet. Disse skrankene kan imidlertid bare delvis bøte på det grunnleggende behovet for at selskaper stiftes med tilstrekkelig kapital. Forsvarlighetsvurderingen i asl. § 3-4 - og den tilhørende handleplikt ved tap av forsvarlig egenkapital i asl. § 3-5 - bygger i stor grad på skjønnsmessige og lite praktikable vurderingstema. Det mest håndfaste innslagspunktet for selskapets og styrets handleplikt er i dag bestemmelsen i § 3-5 første ledd annet pkt; hvor selskapets egenkapital er blitt mindre enn halvparten av aksjekapitalen. For aksjeselskaper med aksjekapital på 30.000 kr vil imidlertid realiteten i bestemmelsen bli at dette praktiske innslagspunkt vil bli så lavt at det i realiteten vil være uten betydning.

Det er således en rekke utfordringer knyttet til en betydelig reduksjon av kapitalkravene. FNO er på denne bakgrunn noe avdempet i sin støtte til forslaget om 30.000 kr i minimum aksjekapital.

3.3 Aksjeloven § 8-1 - utbytte

I utredningen foreslås en vesentlig liberalisering av utbyttereguleringene. Etter forslaget vil det utdeling av utbytte begrenses av tre (gjenværende) skranker:

- I. Dekning av selskapets aksjekapital og øvrig bundet egenkapital.
- II. Fri egenkapital med fradrag av egne aksjer og lån med videre til aksjeeier.
- III. Krav til forsvarlig egenkapital og tilstrekkelig likviditet etter utdelingen.

De foreslåtte utbyttereguleringene er enklere og lettere tilgjengelig for brukerne, noe som er en klar forbedring. Forslaget i § 8-1a om interimutdelinger kan gi åpning for en jevn utdeling av utbytte dersom dette er ønskelig. FNO imøteser en slik endring, men er skeptisk til at flere av de materielle kravene for utdeling av utbytte oppheves.

Etter FNOs vurdering bør man beholde visse skranker for utdelinger fra selskapet, utover de rent skjønnsmessige. Blant annet kan dette hindre kortsiktig forretningsførsel fra selskapene/eierne. En eier som blir presset av sine kreditorer eller et konsern som står i fare for å misligholde sine forpliktelser, vil sette et sterkt press på styret og selskapets ledelse for å komme til at en utdeling er "forsvarlig", ref. forslaget skranke for utdeling. Endringene som følge av at overkursfond blir fri egenkapital (i motsetning til bundet egenkapital som i dag), er et skritt i samme retning, dvs. svekkelse av kapitalvernet. Dette vil trolig ikke ha særlig stor betydning for mindre aksjeselskaper, men for større aksjeselskaper vil dette ha betydning for utdeling av utbytte.

Det kan på denne bakgrunn stilles spørsmål om man bør beholde regelen i asl. § 8-1 annet ledd om at aksjekapitalen må utgjøre minst 10 % av balansesummen for at utdeling av utbytte kan skje uten å følge reglene om kapitalnedsettelse. Selv om det uttales i utredningen at denne skranken ikke er særlig praktisk, danner bestemmelsen et "gulv" i forholdet mellom egenkapital (og gjeld) og eiendeler som ikke nødvendigvis fanges opp av de skjønnsmessige skrankene iht. forslaget til ny § 8-1. FNO foreslår på denne bakgrunn at man i utbyttedefinisjonen beholder regelen i asl. § 8-1 annet ledd (10 % begrensningen).

FNO vil også understreke betydningen - både for selskapet og kreditorer - av at utdelingen skjer på bakgrunn av et revidert regnskap, slik utreder også har foreslått. Revisors medvirkning til utdelingene fra selskapet gjennom revisjon av årsregnskapet eller mellombalanse er i praksis en svært viktig skranke for å forhindre utdelinger som strider mot selskapets og kreditorfellesskapets interesser. For bankene har dette også en annen side; det er av stor betydning at man kan stole på at selskapets disposisjoner innenfor kap. 8 er legale, jfr. § 8-11. Revisors medvirkning i en slik sammenheng bidrar til en tilstrekkelig, men viktig forutberegnelighet for kreditorene. For selskaper som er unntatt revisjonsplikt vil dette riktignok stille seg annerledes, men de selskapene som er unntatt obligatorisk revisjon er uansett av beskjeden økonomisk størrelse.

Avslutningsvis vil vi bemerke at det brukes ulike typer av begreper i aksjeloven og regnskapsloven for egenkapital. Det hadde vært en stor forbedring om en hadde brukt de samme begrepene i de to lovene ettersom det (fortsett) er en såpass nær sammenheng mellom selskapsrett og regnskapsrett.

3.4 *Reglene om kreditorvarsling*

Det foreslås i asl. §§ 12-6 nr. 1, 13-14 (implisitt i § 14-7) og 16-4 at fristene for kreditorvarsel reduseres fra to måneder til en måned. Etter FNOs syn vil dette forslaget svekke kreditorvernet ved at kreditorene får en dårligere mulighet til å reise innsigelser mot selskapsrettslige endringer som kan ha negativ betydning for kreditorenes posisjon.

Det er mange kreditorer som har behov for en relativt lang saksbehandlingstid for slike disposisjoner. Dette omfatter store banker i Norge, utenlandske finansinstitusjoner og offentlige kreditorer med klare kompetansegrensener og krav til utfyllende/grundig saksbehandling, samt syndikerte lån og lån i kapitalmarkedet hvor det er tillitsmann og eventuelt behov for å avholde møte av deltakere eller obligasjonseiere.

Dersom det blir for korte frister vil det kunne utløse mottiltak ved at det inntas klausuler i kredittavtaler om begrenset adgang til å gjennomføre slike disposisjoner eller at kreditorer eller representanter for kreditorer vil reise innsigelse for å ha bevart posisjonen innen en knapp tidsfrist og deretter ta saken og til realitetsvurdering. Som nevnt tidligere vil dette i første rekke være mulig å avtaleregulere for de mest profesjonelle kreditorene. FNO vil derfor foreslå at gjeldende frister for kreditorvarsling videreføres.

3.5 *Aksjeloven Kap. 9 - erverv av egne aksjer*

I utredningen foreslås betydelige lempninger i adgangen til å erverve egne aksjer, jfr. asl kap 9. Erverv kan gjennomføres med grunnlag i en fullmakt som har en varighet på fem år og grensen vil i praksis være selskapets frie egenkapital. Forslaget er hovedsakelig begrunnet med å lette generasjonsskifter.

Det er uvisst hvordan de økte rammer både tidsmessig og beløpsmessig vil slå ut. Det har så langt etter det vi er kjent med vært få tvister vedrørende erverv av egne aksjer. Et forhold som ikke har hatt så stor betydning så langt, er at vilkårene for erverve egne aksjer er mindre strenge enn selvfinansieringsforbudet i asl. § 8-10. Dersom et selskap som ønsker å erverve egne aksjer har stor (fri) egenkapital, men ikke likviditet, reiser det spørsmål om selskapet kan ta opp lån og pantsette egne eiendeler for å kjøpe egne aksjer eller om dette blir ulovlig bistand etter asl. § 8-10.

Kjøp av egne aksjer er en disposisjon som gagnar noen aksjeeierne og som vil kunne svekke kreditorenes interesser. Som kjent var erverv av egne aksjer forbudt før lovrevisjonen i 1997, hvor det ble innført en begrenset adgang (10%) til tilbakekjøp av egne aksjer. FNO

finner grunn til å påpeke at de betydelige lempninger som nå foreslås kan få utilsiktede konsekvenser. Ubegrenset adgang til kjøp av egne aksjer slik foreslått, vil kunne svekke egenkapital og likviditet, og virke uheldig i forhold til kreditorene. Det kan også virke forstyrrende på forholdet mellom selgende aksjonærer (sannsynligvis minoritet) og selskapet/dets ledelse/gjenværede aksjeeiere (ofte majoritet).

Etter det vi er kjent med har reglene fungert tilfredsstillende fra 1997 og frem til i dag, og vi ser således ikke noen vesentlige argumenter for endring av gjeldende regler. Utredningen (s. 99-101) gir ingen omfattende begrunnelse for en såpass inngripende endring som foreslås i kap. 9. Hensynet til rettsenhet i de nordiske land kan etter vår vurdering ikke være avgjørende her. Det er for øvrig ingen konkurransemessige "NUF-hensyn" som tilsier at man har like regler innenfor dette området.

FNO vil på denne bakgrunn gå i mot endringene som er foreslått i kap. 9 og påpeke at endringer her først bør skje ved begrunnet behov i markedet og nærmere utredning. Dersom man ønsker å revidere regelen bør dette gjøres etappevis for å vinne mer erfaring. Vi finner i denne sammenheng også grunn til å minne om at adgangen til å erverve egne aksjer uansett vil lempes (indirekte), dersom utbytteregeleene i asl. § 8-1 blir liberalisert.

3.6 *Aksjeloven § 8-7 og § 8-10 - lån og sikkerhetsstillelse*

FNO er positiv til presiseringen av konsernunntakets omfang i forhold til utenlandske selskaper i asl. § 8-7 tredje ledd, jfr. § 1-4 annet ledd. Bestemmelsen har fått en bedre og klart mer praktisk utforming enn tidligere.

Når det gjelder asl. § 8-10 er den omformulert fra et forbud mot å yte kreditt, stille sikkerhet eller på annen måte stille midler til rådighet (med unntak for legale utdelinger) til en streng begrensning tilsvarende den gjeldende regel i asl. § 8-7. Hvorvidt dette representerer noen videre endring av rettstilstanden i praksis er usikkert. Det antas at vilkåret om at mottaker av midlene må stille "betryggende sikkerhet" vil være det avgjørende hinder for et betydelig omfang av disposisjoner fra målselskapet for bistand til finansiering av aksjer i målselskapet. FNO har ikke innvendinger mot dette.

FNO vil for øvrig bemerke at utdeling av utbytte også regelmessig vil være et tema i forbindelse med oppkjøpsfinansieringer eller driftsselskaper hvor eierne ønsker å trekke ut mye av overskuddinntjening. Her vil ulike finanskreditorer kunne ha ulik interesse i reglens utforming. Mens kreditorer som har finansiert oppkjøp eller ved sentral opplåning i konsern vil ha interesse i å ha en vid utdeling av utbytte eller konsernbidrag, vil finanskreditorer som har finansiert drift og investeringer i selskapet som regel ha et annet syn på dette. Ved en mer skjønnsmessig utdeling av utbytte kan bankene låne penger (likviditet) til selskaper med illikvid balanse, men med fri egenkapital. Med en friere utdeling kan denne tendens medføre

at det tas større risiko på denne type lån i gode tider enn i dårlige, noe som igjen kan virke konjunkturfosterkende.

Avslutningsvis om dette vil vi minne om at erverv av aksjer innenfor en fri egenkapital forutsetter at selskapet har likvide midler til å gjøre opp for aksjene. Dersom det ikke er tilfelle blir spørsmålet om det kan lånes opp med pant i selskapets eiendeler for å erverve egne aksjer. Asl. § 8-10 er tilsynelatende strengere enn aksjelovens kap. 9, slik at det her kan ligge begrensninger i muligheten til å yte kreditt med formål å erverve egne aksjer. Etter FNOs vurdering fremstår det som noe uklart hvordan sammenhengen mellom disse reglene blir å forstå på dette punkt, jfr. omtale under pkt. 3.5.

IV. Organisatoriske spørsmål

4.1 *Generalforsamling*

I utredningen foreslås å innføre forenklete regler for avholdelse av generalforsamling hvor alle aksjeeiere er enige. Etter FNOs vurdering vil dette være å bringe reglene i samsvar med dagens praksis. Reglene vil likevel klart innebære en forenkling ettersom en slik praksis vil få et klarere rettslig grunnlag.

Kravet til protokollasjon i asl. § 5-16 foreslås opprettholdt begrunnet i hensynet til notoritet og klarhet om hva som er besluttet. FNO kan klart slutte seg til at det er behov for et slikt protokollasjonskrav av hensyn til både aksjeeiere, ledelse, kreditorer og andre som har behov for å orientere seg om hvilke beslutninger som det øverste organ i aksjeselskapet har truffet.

4.2 *Selskapets ledelse*

Det foreslås at reglene om kravet til å ha daglig leder og antall styremedlemmer blir mer fleksible enn i dag. I tillegg foreslås blant annet noen praktiske endringer knyttet til å behandle styresaker uten fysisk møte, jfr. asl. § 6-19. Etter FNOs vurdering er disse forslagene tilstrekkelig begrunnet og innebærer en forbedring av reglene. FNO er enig i at aksjelovens krav til protokoll i generalforsamling (§ 5-16) og styremøter (§ 6-29) videreføres.

Med vennlig hilsen
Finansnæringens Fellesorganisasjon

Trond Søyland
seksjonsdirektør

Carl Flock
advokat